

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim 01.07.2026

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

17 Haziran 2026 tarihinde Avrupa Parlamentosu 2025 Yılı Türkiye Raporu kabul edilmiştir. Raporun Çerçeve başlığında; AB ve Türkiye, 23 Kasım 2023 tarihli AB-Türkiye ilişkileri hakkında Ortak Bildirim'de yer alan tavsiyeler ve ilgili AB Zirvesi Sonuçları doğrultusunda, karşılıklı çıkar alanlarında yeniden işbirliği sürecini devam ettirmektedir. Söz konusu Zirve Sonuçlarında ortaya konulan koşullara tabi olmak kaydıyla AB, Türkiye ile kademeli, orantılı ve geri çevrilebilir şekilde yapıcı bir işbirliği tesis ederken ortak çıkar alanlarında yüksek düzeyde angajman devam etmiştir. Türkiye ile yürütülen katılım müzakereleri, Aralık 2024 tarihli Konsey Sonuçlarında da tekrar edildiği üzere, 2018'den bu yana durma noktasındadır. AB'nin, demokratik standartlar, hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı ve temel haklara saygının giderek kötüleşmesiyle ilgili ciddi endişeleri giderilmemiştir. 2025'in başından bu yana seçilmiş yetkililer, muhalif figürler, siyasi aktivistler, sivil toplum ve iş dünyası temsilcileri, gazeteciler ve diğer kişilere yönelik tutuklamalar ve suçlamalar, Türkiye'nin demokratik geleneğine bağlılığının giderek daha fazla sorgulanmasına yol açmış ve yargı bağımsızlığı konusundaki endişeleri derinleştirmiştir.", ifadelerine yer verilmiş ve ilerleme fasılları çerçevesinde ülkemizin durumu değerlendirilmiştir. Ekonomik açıdan ise Türkiye, 2024'te 210 milyar avroya ulaşan rekor ticaret hacmiyle AB'nin beşinci büyük ticaret ortağı olmaya devam etmiştir. Türkiye aynı zamanda giderek daha aktif ve çok katmanlı bir dış politika ortaya koymuştur. Artan jeopolitik sınamalar, özellikle Suriye, Ukrayna, Gazze ve Güney Kafkasya'daki gelişmelerle bağlantılı olarak, Türkiye'nin stratejik bölgesel rolünü daha da belirginleştirmiştir.

Söz konusu Raporda Fesıl 26: Eğitim ve Kültür başlığında tespit edilen bulgular ile söz konusu fasıla ilişkin raporun çeşitli yerlerinde geçen kısımlarla ilgili Komisyonun yerine getirilmeyen önceki raporda yer alan tavsiyelerin hâlâ geçerliliğini koruduğu ve gelecek yıl atılması gereken adımlara yer verilmiştir.

Bu bağlamda;

1. Raporun çerçeve başlığında "Komisyonun geçen yılki tavsiyelerinin yalnızca bir kısmı yerine getirilmiştir ve bu nedenle söz konusu tavsiyeler hâlâ geçerlidir.", ifadesi kullanılmış ve "Gelecek yıl, Türkiye'nin özellikle: kız çocuklarına ve Romanlar dâhil

TBMM

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

46548

olmak üzere, dezavantajlı grupların çocuklarına özel önem vererek kapsayıcı eğitimi daha da geliştirmesi ve okul terk oranlarını azaltmaya yönelik çalışmaları sürdürmesi ve yakından izlemesi; Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nin ve Yükseköğretim Kalite Kurulunun iyi bir şekilde işlemlerini sağlaması; 2005 UNESCO Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi'nin uygulanmasına yönelik adımlar atmaya devam etmesi gerekmektedir.”, şeklinde bulgulara yer verilmiştir. Söz konusu tavsiyelerin dikkate alınmamasının gerekçesi nedir? Bu bulgular tarafınızca değerlendirilmiş midir? Bakanlığın verileriyle ne ölçüde uyumaktadır? Giderilmesi hususunda ne tür adımlar atılmış/atılacaktır?

2. Raporda, Beşeri sermayenin geliştirilme çabaları ile beceri kazanma uyumsuzluklarının varlığından bahsedilmiş ve OECD tarafından yürütülen 2022 Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA) araştırmasına göre, Türkiye'deki öğrencilerin matematik, okuduğunu anlama ve fen alanlarındaki performansı OECD ortalamasının altında kaldığı belirtilmiştir. Söz konusu tespiti ilişkin değerlendirmeniz nedir? Bu hususu düzeltme noktasında ne tür adımlar atılmış/atılacaktır?
3. Rapora göre, ülkemiz, Dünya Ekonomik Forumu tarafından açıklanan Küresel Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi'nde eğitime katılım düzeyi 2024'te 146 ülke arasında 127. sırada yer aldığı belirtilmiştir. Buna karşın mesleki eğitim ve öğretimin kalitesini ve erişilebilirliğini iyileştirmeye ilişkin ne tür tedbirler alınmıştır. 2026 yılı verilerine göre bu skor nedir?
4. Raporda, dezavantajlı çocukların yarısından fazlasının, erken çocukluk eğitimi almadığı veya bir yıldan az süreyle bu eğitime devam ettiği; avantajlı durumdaki çocuklar için bu oranın ise sadece %14 olduğu ve maliyet etkin ve kaliteli erken çocukluk eğitimi hizmetlerinin, belediye düzeyinde dâhil olmak üzere, çoklu hizmet sunumu modelleri yoluyla yaygınlaştırılması gerektiği belirtilmiştir. Bu hususta ne tür çalışmalar yapılmaktadır? Söz konusu oran 2026 yılı itibarıyla kaçır?
5. Rapor'da “2023-2024 döneminde liseye net kaydolma oranı dikkate değer oranda düşerek %87,97'ye gerilemiştir. Yükseköğretime kaydolma oranında ise %46,02'den %42,72'ye şeklinde önemli bir düşüş olmuştur.”, şeklindeki ifadelerle yer verilmiştir. Söz konusu gerileme ve düşüşün sebeplerine ilişkin Bakanlığınız tarafından yapılan herhangi bir araştırma yapılmış mıdır? Bu durumun eğitimin niteliği ve iş hayatına entegrasyonu ile bir ilgisinin olduğunu düşünüyor musunuz?
6. “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ) faal durumda olmasına rağmen, mesleki eğitim ve öğretim kurumları tarafından sağlanan mesleki eğitim, ulusal yeterlilik adaylarının ihtiyaçlarıyla hâlâ uyumlu değildir.” Sorunun çözümüne ilişkin Raporda da ifade edildiği üzere Çerçevenin işleyişini iyileştirmek için, üniversitelerin sürekli eğitim merkezleri, Milli Eğitim Bakanlığının halk eğitim merkezleri ve özel mesleki eğitim merkezleri gibi diğer mesleki eğitim kurumlarının da sürece dâhil edilmesi noktasında bir çalışmanız var mıdır? Bu hususta ne tür adımlar atılmaktadır/atılacaktır?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

46548

7. Raporda; “Ekim 2024'te yayımlanan Risk Altındaki Akademisyenler Ağı raporuna göre Türkiye, akademik özgürlüğe saygı gösterilmesi bakımından dünya genelindeki devletlerin en alt %10'luk diliminde yer almaktadır.”, şeklinde tespitiye yer verilmiştir. Aynı raporda gerekçe olarak gösterilen “Temmuz 2025'te Türkiye, Cumhurbaşkanı'nın devlet ve vakıf üniversitelerinin rektörlerini tek başına atama yetkisini tekrar teyit eder nitelikte bir yasayı kabul etmiştir. Bu durum, Türkiye'deki üniversitelerin özerkliği konusunda endişelere yol açmaktadır.”, Şeklindeki açıklamayı nasıl değerlendiriyorsunuz? Söz konusu uygulamaya ilişkin bir düzenleme yapmayı planlıyor musunuz?
8. Raporda tespit edilen bulguya göre; “2023-2024 döneminde, özel eğitim ve ilgili kurumlardaki öğrenci sayısında artış olmuştur. Bu öğrencilerin %76,2'si genel eğitim sınıflarına devam etmektedir; geri kalan kısım ise, özel eğitim kurumlarında veya farklı seviyelerdeki özel eğitim sınıflarında öğrenim görmektedir.” Söz konusu bireylerin özel durumları dikkate alınarak gerekli çalışmaların yapılması hususunda ne düşünüyorsunuz? 2026 yılı itibariyle bu oran nedir?
9. Raporda yer alan; “Birçok okul, fiziksel olarak erişilebilir olmadığından, engelli çocukların ortaöğretim düzeyinde okulu terk etme olasılığı daha yüksektir.”, şeklindeki tespit dikkate alınarak okullarımızın fiziksel ve dijital altyapı açısından engelli erişime göre hazırlığı nasıldır? Okulların kaçında bu ihtiyaç dikkate alınmıştır?
10. “Çocuk haklarına ilişkin yasal ve kurumsal çerçeve eksiktir ve bu çerçevenin uygulanmasında ve yürütülmesinde yetersizlikler bulunmaktadır. Çocuk haklarına ilişkin mevzuat ve bunun uygulanması, uluslararası standartlar ve AB müktesebatıyla uyumlu değildir. Ayrıca, bu alana tahsis edilen bütçe yetersizdir. “Çocuğun yüksek yararı” ilkesi yasal çerçevede kabul görmüş olmakla birlikte, bu ilkenin uygulanması çoğunlukla tutarlı kriterler yerine öznel değerlendirmelere dayanmaktadır.”, şeklindeki bulguya ilişkin değerlendirmeniz nedir? Bu hususta bir adım atılmış mıdır?
11. Raporda “İlk ve orta dereceli okullarda ana dilde eğitim imkânının önündeki yasal kısıtlamalar devam etmiştir. Devlet okullarında Kürtçenin iki lehçesinde ve diğer birkaç anadilde seçmeli dersler sunulmakla birlikte, bu dersler için asgari 10 öğrenci olması koşulu ve atanan öğretmen sayısının yetersizliği engel teşkil etmeye devam etmiştir”, şeklinde ifadelere yer verilmiştir? Bu bağlamda anadilde seçmeli derse kayıt yaptıran öğrenci sayısı kaçtır? bu branşta ataması yapılan öğretmen sayısı nedir? söz konusu eleştiriyi iyileştirmeye ilişkin bir çalışmanız var mıdır?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA